

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar ir-regoli dwar l-Akkwist Pubbliku b’rabta mal-kriżi attwali tal-ażil”

[COM(2015) 454 final]

(2016/C 264/08)

Relatur: Erik SVENSSON

Nhar l-14 ta' Ottubru 2015, il-Kummissjoni ddeċidiet, b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), li tikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

“Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar ir-regoli dwar l-Akkwist Pubbliku b’rabta mal-kriżi attwali tal-ażil”

[COM(2015) 454 final].

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum, inkarigata sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar is-sugġett, adottat l-Opinjoni tagħha nhar it-13 ta' April 2016.

Matul il-516-il sessjoni plenarja tiegħu li saret fis-27 u t-28 ta' April 2016 (seduta tas-27 ta' April 2016), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b'220 vot favur, vot wiehed kontra u 9 astensjonijiet.

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1 F'sitwazzjoni fejn l-awtoritajiet kontraenti jinsabu taht pressjoni biex isibu soluzzjoni għall-problemi urgenti b'rabta mal-kriżi tar-refuġjati u tal-ażil, il-KESE jiehu nota bir-reqqa l-Komunikazzjoni ta' spjegazzjoni mill-Kummissjoni li ma ġgħib ebda tibdil magħha.

1.2 Bħall-Kummissjoni, il-KESE jirrimarka li kemm id-Direttiva attwali kif ukoll dik ġdida jistgħu jippermettu biżżejjed flessibilità għal proċessar aktar mgħaġġel permezz tal-possibilità tat-tnaqqis konsiderevoli taż-żmien għall-prezentazzjoni tal-offerti u tal-akkwist pubbliku dirett.

1.3 Madankollu, il-KESE jenfasizza li huwa importanti:

- li jiġi żgurat livell għoli ta' trasparenza u dokumentazzjoni ddettaljata tal-proċeduri;
- li jiġi evitat l-użu mhux xieraq tal-flessibilità tar-regoli;
- li jinstabu soluzzjonijiet li jiffaċilitaw integrazzjoni sussegwenti u appoġġ addizzjonali;
- li f'każijiet urgenti jingħataw kuntratti assenjati għal perjodu ta' żmien qasir.

1.4 L-importanza tas-settur mingħajr skop ta' qligħ bhala suppliment għall-akkwist pubbliku għandha tingħata l-apprezzament li jisthoqqilha. Bis-saħħa tal-impenn ta' dan is-settur, hafna pajjiżi setgħu jappoġġjaw u jgħinu hafna aktar nies milli kieku kien ikun possibbli.

1.5 Il-KESE jqis essenzjali s-simplifikazzjoni ta' proċessi burokratiċi li jwasslu għal proċeduri ta' akkwist twal, minkejja li l-qafas legali jippermetti pproċessar aktar mgħaġġel.

1.6 Fid-dawl tat-theddid ġdid u li qiegħed jiżdid, l-awtoritajiet kontraenti għandhom jikkunsidraw proċedura ta' akkwist separata għal soluzzjonijiet ta' sigurtà u ta' assigurazzjoni.

1.7 Il-KESE jinnota li fir-rigward ta' refuġjati li **ma jkunux** iridu japplikaw għall-ażil wara l-wasla tagħhom, xorta wahda jkun hemm problemi simili, peress li huma xorta wahda jkunu jeħtieġu b'urgenza kbira l-appoġġ, il-kura għas-saħħa u l-protezzjoni.

1.8 Il-KESE jenfasizza li fil-kuntest tal-akkwist pubbliku b'rabta mal-kriżi tal-ażil u tar-refuġjati għandhom jitqiesu wkoll servizzi oħrajn li jwittu t-triq għal integrazzjoni futurua u jiffacilitawha.

1.9 Il-KESE jitlob u jirrakkomanda li l-Kummissjoni tiċċara wkoll fil-Komunikazzjoni tagħha l-kwistjoni tal-akkwist pubbliku b'rabta mal-kriżi tal-ażil attwali jew tabbozza komunikazzjoni oħra dwar l-akkwist pubbliku b'rabta mal-kriżi tal-ażil.

2. Kontenut essenzjali tad-dokument tal-Kummissjoni

2.1 Iż-zieda qawwija f'daqqa ta' persuni li jfittxu ażil qiegħda tippreżenta attwalment sfidi kbar għall-Unjoni Ewropea. B'mod partikolari, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jwieġbu b'mod adegwat u mingħajr dewmien għall-htiġijiet immedjati ta' dawk il-persuni li jkunu qegħdin ifittxu l-ażil (akkomodazzjoni, forniment ta' oġġetti u servizzi). Ir-regoli Ewropej dwar l-akkwist pubbliku flimkien mad-Direttiva eżistenti attwali 2004/18/KE ⁽¹⁾ (minn hawn 'il quddiem imsejha "id-Direttiva") kif ukoll id-Direttiva l-ġdida 2014/24/UE ⁽²⁾ dwar l-akkwist pubbliku joffru l-istrumenti essenzjali kollha li bihom jistgħu jiġu indirizzati dawn il-htiġijiet.

2.2 B'din il-Komunikazzjoni ma ser tinholoq l-ebda regola leġislattiva ġdida. Hi tinkludi l-interpretazzjoni tal-Kummissjoni dwar regoli għal: (i) kuntratti għall-infrastruttura (akkomodazzjoni) li jsiru disponibbli jew permezz tal-kiri ta' bini eżistenti li fihom mhuwa meħtieġ l-ebda xogħol estensiv ta' tiswijiet (jiġifieri kostruzzjoni) jew permezz tal-kostruzzjoni ta' bini ġdid jew permezz tar-rinnovazzjoni ta' bini diġà eżistenti b'livell limitu ta' EUR 5 186 000; (ii) kuntratti għall-forniment ta' oġġetti bħal tined, kontejners, hwejjeġ, kutri, sodod u ikel bl-livell limitu ta' EUR 135 000 (qabel kien EUR 134 000) jew EUR 209 000 (qabel kien EUR 207 000), skont it-tip tal-awtorità kontraenti; (iii) kuntratti għal servizzi bħal servizzi ta' tindif, tas-saħħa, tal-ikel u tas-sigurtà bl-istess livelli ta' limitu bħall-kuntratti dwar il-forniment tal-oġġetti. Għalkemm id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva huma applikabbli għas-servizzi kollha, f'każ ta' "dispożizzjonijiet speċjali" (għal servizzi soċjali u servizzi speċifiċi oħrajn) japplikaw regoli speċjali għall-ghoti ta' kuntratt. Għal servizzi bħal dawn il-livell limitu gie stabbilit għal EUR 750 000.

2.3 L-awtorità kontraenti tista' tagħti kuntratti li jaqgħu fl-ambitu tad-Direttiva permezz ta' proċedura **miftuħa** jew **ristretta**. Il-perjodu minimu għall-preżentazzjoni tal-offerta fi proċedura miftuħa huwa ta' 52 jum, iżda jista' jitqassar għal 40 jum permezz ta' mezzi elettronici. F'każ ta' proċedura ristretta, id-data tal-gheluq ġeneralment tkun ta' 37 jum għall-preżentazzjoni tat-talbiet għal partecipazzjoni u 40 jum ieħor għall-preżentazzjoni tal-offerti, wara li l-awtorità kontraenti tkun hatret il-partecipanti li jithallew jissottomettu offerta.

Għal każijiet urġenti, fid-Direttiva huwa previst tnaqqis sostanzjali tal-limiti ta' żmien ġenerali għall-preżentazzjoni: a) "proċedura accelerata ristretta", li fiha l-limitu ta' żmien għall-preżentazzjoni tat-talbiet għal partecipazzjoni huwa ta' hmistax-il jum u għall-preżentazzjoni tal-offerti huwa ta' għaxart ijiem; b) "proċedura nnegożjata mingħajr avviz", li tippermetti l-ghoti ta' kuntratt sabiex jiġu żgurati l-htiġijiet ta' dawk il-persuni li jfittxu l-ażil fl-aktar każijiet urġenti.

2.4 L-awtoritajiet kontraenti għandhom jiddeciedu skont il-każ liema proċedura huma sejrjn jużaw għall-ghoti ta' kuntratti, li huma mahsubin biex jissodisfaw il-htiġijiet immedjati ta' dawk il-persuni li jfittxu l-ażil (akkomodazzjoni, forniment ta' oġġetti u servizzi).

3. Kummenti ġenerali

3.1 Il-KESE jieħu nota bir-reqqa tal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni u jaqbel mal-approċċ ġenerali tal-Kummissjoni, li l-Istati Membri għandhom ikunu fil-pożizzjoni li jiżguraw il-htiġijiet l-aktar urġenti ta' dawk il-persuni li jfittxu l-ażil.

3.1.1 Il-KESE josserva li din il-Komunikazzjoni ma ġġib ebda bidla magħha, iżda tinkludi kjarifiki u spjegazzjonijiet kostruttivi.

⁽¹⁾ Direttiva 2004/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 fuq kordinazzjoni ta' proċeduri għall-ghoti ta' kuntratti għal xogħlijiet pubbliċi, kuntratti għal provvisti pubbliċi u kuntratti għal servizzi pubbliċi, ĠU L 134, 30.4.2004, p. 114; Opinjoni tal-KESE: ĠU C 193, 10.7.2001, p. 7 (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽²⁾ Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li thassar id-Direttiva 2004/18/KE, ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65; Opinjoni tal-KESE: ĠU C 191, 29.6.2012, p. 84

3.2 Il-KESE jqis li huwa tajjeb u xieraq li l-Kummissjoni tesprimi l-opinjoni tagħha issa dwar l-ambitu tad-dispożizzjonijiet attwali, peress li bosta pajjiżi - anke jekk f'livelli varji - laqgħu aktar minn qatt qabel persuni li qed ifittxu l-ażil u l-awtoritajiet kontraenti (nazzjonali u reġjonali) jinsabu taht pressjoni kbira hafna.

3.3 Il-KESE jaqbel mal-fehma tal-Kummissjoni li esprimiet fil-Komunikazzjoni tagħha, li d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva attwali 2004/18/KE u tad-Direttiva l-ġdida 2014/24/UE, li għandha tiġi implimentata sa mhux aktar tard mit-18 ta' April 2016 ta' din is-sena fil-leġislazzjoni nazzjonali, digà huma essenzjalment biżżejjed sabiex in-numru ta' refuġjati li dejjem qiegħed jikber u r-restrizzjonijiet tal-hin minhabba s-sitwazzjoni attwali tar-refuġjati jiġu indirizzati.

3.3.1 Huwa importanti hafna li r-regoli għall-akkwist pubbliku ma jirrapprezentawx ostakolu sabiex din is-sitwazzjoni tiġi indirizzata u tiġi żgurata l-protezzjoni mogħtija mid-dritt tal-ażil. Dan ir-riskju jinsab prinċipalment fl-oqsma tad-djar, tal-kura tas-saħħa, tas-sigurtà u tal-provvista tal-ikel.

3.3.2 Il-KESE jittama li d-Direttiva l-ġdida, u magħha r-regoli nazzjonali ġodda, ikunu jistgħu jippermettu biżżejjed flessibilità għal proċessar aktar mgħaġġel permezz tat-tnaqqis konsiderevoli tal-limiti taż-żmien għall-prezentazzjoni tal-offerti.

3.3.3 F'każijiet tal-akbar urġenza hemm ukoll il-possibilità tal-ghotja diretta anke jekk dan ifisser li jinqabez il-livell limitu.

3.4 Il-KESE jqis essenzjali l-iżgurar ta' livell għoli ta' trasparenza u dokumentazzjoni ddetaljata tal-proċeduri matul proċeduri rapidi jew matul l-ghotja diretta.

3.4.1 Huwa essenzjali li l-ebda parti – kemm jekk awtoritajiet kif ukoll fornituri – ma tuza l-flessibilità tar-regoli b'mod mhux xieraq, sabiex il-liġi dwar l-ghoti ta' akkwist pubbliku tibqa' tiġi appoġġjata mill-kumpaniji kif ukoll mit-trejdjunjins u mill-bqija tas-soċjetà ċivili. Minhabba din ir-raġuni huwa importanti hafna li matul il-proċedura digà jsiru arranġamenti biex jiġu ffaċilitati revizjonijiet eventwali. Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni adatta, tista' tiġi kkunsidrata proċedura għall-evalwazzjoni *ex post*.

3.4.2 Huwa importanti li jiġi enfasizzat li f'każijiet urġenti għandhom jittfittxu soluzzjonijiet li jiffacilitaw integrazzjoni sussegwenti u aktar appoġġ. Dan jghodd b'mod partikolari għall-gruppi vulnerabbli bħalma huma l-minorenni mhux akkumpanjati, in-nisa tqal u l-persuni b'dizabbiltà.

3.5 F'sitwazzjonijiet ta' emerġenza, kif ahna bħalissa qegħdin nesperjenzaw f'certi pajjiżi fl-UE b'rabta mal-kriżi tal-ażil attwali, dejjem ikun hemm ir-riskju, li kemm l-awtoritajiet kontraenti kif ukoll il-fornituri jfittxu "l-ehfef triq".

3.6 Huwa importanti li kuntratti li jingħataw f'każijiet urġenti (fil-kuntest ta' proċedura ristretta aċċellerata jew ta' proċedura nnegozjata mingħajr avviz) jiġu limitati għal perjodu ta' żmien qasir sabiex kollox jerga' jmur lura għan-normal kemm jista' jkun malajr.

4. Kummenti speċifiċi

4.1 Għandu jiġi enfasizzat li s-settur mingħajr skop ta' qligh, bħala suppliment għall-akkwist pubbliku, ta kontribut kbir hafna. Dan kien fundamentali f'dawk il-pajjiżi li l-aktar li laqgħu persuni li qed ifittxu l-ażil (pereżempju il-Germanja u l-Iżvezja). Mingħajr l-isforz tas-settur mingħajr skop ta' qligh ma konniex inkunu nistgħu nindirizzaw is-sitwazzjoni fuq dan il-livell.

4.1.1 Il-possibilità ta' ghotja diretta tinsab miftuħa wkoll għal dawk l-atturi, li rarament jitqiesu fl-akkwist pubbliku (pereżempju organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' qligh).

4.2 Ghalkemm il-qafas legali jipprovdi possibilitàjiet għal proċessar rapidu, hafna drabi l-awtoritajiet kontraenti jeħtiegu (hafna) wisq hin. Il-proċessi burokratiċi jistgħu jwasslu għal proċeduri ta' akkwist twal.

4.3 Kien ikun rilevanti kieku nġhata eżempju konkret minn pajjiż tal-UE, li (bhalma għamlet il-Ġermanja) mil-lat tad-daqs tal-pajjiż, laqa' l-akbar numru ta' persuni li qed ifittxu l-ażil, prinċipalment mis-Sirja.

4.3.1 F'Novembru 2015, il-Gvern Żvediz evalwa jekk kinitx tkun xierqa bidla fil-liġi biex tiġi indirizzata s-sitwazzjoni ferm diffiċli tal-ażil.

4.3.2 Skont it-tweġibiet tal-awtoritajiet kontraenti Żvedizi, ir-regoli għall-akkwist pubbliku jippermettu reazzjoni rapida f'każijiet ta' emerġenza, kif ukoll il-harsien l-interess pubbliku u bilanċ intelliġenti tal-interessi.

4.4 Il-KESE huwa tal-fehma li, sabiex jiżguraw il-kwalità fix-xogħol tagħhom kif ukoll sabiex ikunu jistgħu jirreagixxu bir-rapidità meħtieġa, l-awtoritajiet kontraenti għandhom iwettqu sħarriġ tas-suq qabel tiżviluppa sitwazzjoni ta' kriżi biex jipprovdu fornituri potenzjali u disponibbli u jkunu jistgħu jagħtu stima tal-ispejjeż mistennija.

4.5 Il-KESE jemmen li huwa importanti hafna li l-awtorità kontraenti ma tipposponix il-konklużjoni tal-kuntratt, iżda tipproċedi bir-rapidità mitluba fiċ-ċirkustanzi partikolari.

4.6 L-esperjenza turi li l-ispejjeż tas-sigurtà u tal-assigurazzjoni minhabba t-theddid u l-avvenimenti l-aktar riċenti żdiedu b'mod konsiderevoli (sa tliet darbiet aktar).

4.7 L-awtoritajiet kontraenti għandhom jikkunsidraw proċeduri ta' akkwist separati għal soluzzjonijiet ta' sigurtà u għal soluzzjonijiet ta' assigurazzjoni, sabiex titnaqqas l-inċertezza fil-qasam tal-kuntratti ta' akkwist u tiżdied id-disponibbiltà ta' soluzzjonijiet possibbli.

5. Kummenti dwar mistoqsijiet li mhumiex indirizzati fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni

5.1 Il-KESE jirrimarka li r-refuġjati li **ma jixtix** japplikaw għall-ażil jirrapprezentaw kriżi simili. Anke f'dawn il-każijiet għandhom jiġu żgurati b'mod urġenti il-miżuri ta' appoġġ, il-kura tas-saħħa u l-miżuri protettivi u għandhom jiġu sodisfatti l-htigijiet l-aktar bażiċi tal-bniedem.

5.2 Il-KESE jqis li għandhom jiġu kkunsidrati wkoll is-servizzi li jhejju għal/jiffacilitaw il-hajja ta' kuljum u integrazzjoni possibbli futura fiil-qafas tal-akkwist pubbliku, fis-setturi tad-djar, tal-kura tas-saħħa u servizzi għal persuni li jfittxu l-ażil u refuġjati oħrajn. Dawn is-servizzi urġenti jinkludu wkoll it-tagħlim tal-lingwi, kif ukoll, idealment, taħriġ vokazzjonali.

5.2.1 Diġà hemm eżempji konkreti għall-ghoti ta' kuntratt għat-tagħlim tal-lingwi, it-tagħlim tas-sewqan u attivitajiet importanti oħrajn li jiġu żgurati mis-settur mingħajr skop ta' qligh, mill-knejjes jew l-assocjazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.

5.3 Huwa importanti ferm li l-pagament isir tabilhaqq f'pajjiżi b'ekonomija dgħajfa u li jkollhom ir-riskju li l-awtoritajiet ma jkunux jistgħu jhallsu għas-servizzi kkummissjonati.

5.4 Finalment il-KESE jemmen li l-Kummissjoni għandha tagħti aktar kjarifiki fil-Komunikazzjoni tagħha fir-rigward tal-kuntest usa', **jew** billi tindirizza l-akkwist pubbliku wkoll fir-rigward tal-kriżi tal-ażil kif ukoll tar-refuġjati, **inkella** billi thejji Komunikazzjoni oħra dwar l-akkwist pubbliku bhala reazzjoni għal kriżi tar-refuġjati.

Brussell, is-27 ta' April 2016.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Georges DASSIS